

„Wielcy i mali artyści”

Książeczka „Wielcy i mali artyści” zawiera zabawy wszechstronnie rozwijające artystyczne zdolności dziecka. Zabawy zostały dobrane tak, aby podczas różnych form obcowania ze sztuką obudziły się w dziecku zainteresowania, pasje i marzenia.

Każde dziecko posiada liczne talenty, które warto rozwijać. Talent jest niczym roślina: jeżeli się o nią dba od samego początku, rozwija się bujnie i cieszy oczy swoim pięknem. Wystarczy jednak przestać ją podlewać, a liście usychają, a roślina stopniowo zamiera.

Pierwszy krok w rozwoju spontanicznej twórczości artystycznej jest bardzo łatwy: wystarczy dać dziecku możliwość działania i obserwować, co sprawia mu szczególną przyjemność.

Nie zniechęcajmy się, jeśli podczas zabaw plastycznych dziecko nie objawi początkowo szczególnie ciekawych pomysłów, a jego prace wydadzą nam się nieudolne. Im częściej będzie miało kontakt z różnorodnymi materiałami plastycznymi, tym lepiej rozwijać się będzie jego wyobraźnia wizualno – przestrzenna oraz sprawność manualna.

Warto zauważyć, że dziecko odczuwa spontaniczną potrzebę ekspresji graficznej, a poziom jego ogólnego rozwoju psychicznego wyznacza, co i w jaki sposób przedstawia za pomocą kresek, plam czy w inny sposób. Nie oznacza to jednak, aby dziecko zostawić samo sobie i nie nadawać żadnego kierunku jego działaniom. Podsuwanie pomysłów i wzbogacanie przeżyć dziecka – te dwa elementy są kluczowe.

Dziecko szczególnie łatwo uczy się poprzez naśladownictwo. Warto zatem otaczać je ładnymi przedmiotami użytkowymi, a podczas spacerów zwracać uwagę na elementy architektury (wieże, mosty, stylowe drzwi, ładne ogrodzenia), kolory lub wytwory artystyczne (rzeźby, pomniki).

Zabawy muzyczne mają olbrzymi wpływ na rozwój percepcji słuchowej – to dzięki niej rozwija się mowa dziecka, możliwe staje się opanowanie języków obcych, nauka czytania, pisanie i gry na instrumentach muzycznych. Słuch tonalny, związany z poczuciem rytmu, melodii i harmonii, rozwija się intensywnie już od samego początku. Najpierw pojawia się poczucie rytmu – małe dzieci klaszczą, przytupują i podskakują przy dźwiękach muzyki, nie

dostosowując jednak ściśle ruchów do taktu melodii. Następnie pojawia się zainteresowanie melodią – dość wcześnie próbują one naśladować śpiew, ale nawet w wieku przedszkolnym nie potrafią ujmować poszczególnych interwałów – odległości między dźwiękami. Ich wrażliwość na różnice w wysokości dźwięków przejawia się jedynie w odwzorowaniu linii melodycznej w górę lub w dół. Najpóźniej pojawia się poczucie harmonii – wrażliwość na wysłuchiwanie wielu dźwięków jednocześnie.

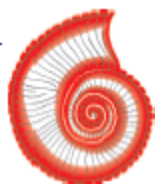
Warto ćwiczyć systematycznie słuch muzyczny, bo tylko wtedy rozwiną się predyspozycje i umiejętności muzyczne dziecka. Bawmy się zatem we wspólne śpiewanie i odtwarzanie melodii ze słuchu, powtarzanie rytmów wykłaskiwanych, wystukiwanych za pomocą różnych przedmiotów lub wydobywanych za pomocą prostych instrumentów muzycznych (trójkątów, tamburynów, bębenków itp.), a także intonowanie pojedynczych tonów. Bez odpowiedniej stymulacji we wczesnym okresie, dziecko posiadające fizycznie dobry słuch muzyczny nigdy nie osiągnie pełnej jego sprawności, ponieważ nie wytworzą się odpowiednie połączenia nerwowe w mózgu.

Muzyka sprzyja także rozwijaniu estetyki ruchów podczas tańca, eliminacji napięć emocjonalnych oraz wyzwala ekspresję twórczą w wielu dziedzinach: dziecko śpiewa, maluje, odgrywa różne scenki, deklamuje wierszyki. Nastrój, jaki pojawia się wraz z melodią, rozwija emocje – może sprzyjać wyciszeniu, relaksacji lub odwrotnie – pobudzać do działania i aktywności. Warto otaczać dziecko muzyką radosną i pogodną, spokojną lub o energetyzującej rytmice.

Dzieciństwo to okres, w którym dziecko uczy się wrażliwości na sztukę. To czas wspaniałych, twórczych zachowań, podczas których dziecko realizuje samo siebie. Sztuka sprzyja otwieraniu się na potrzeby innych, wykształceniu się poczucia piękna, harmonii, uczuć i potrzeb wyższego rzędu, uczy poświęcenia dla idei, rozbudza kreatywność i intuicję.

Fundamentalne znaczenie dla rozwoju powyższych zdolności ma codzienna zabawa z dzieckiem. Poprzez aktywność we wszystkich dziedzinach sztuki uczy się ono w pełni wyrażać siebie – swoje wyobrażenia i emocje. Wiedząc, jak się z nim bawić, pomagasz mu stać się w pełni człowiekiem.

„Grzechotanki”

Co należy zrobić

Przygotuj kilka małych plastikowych butelek po napojach, ryż, piasek, ziarno, suszone zioła itp. Wykonajcie instrumenty muzyczne, wsypując do każdej butelki co innego. Rozmawiajcie: „Ciekawe, jakie dźwięki będą wydawać ziarna ryżu przy potrząsaniu butelką” (głośne, ciche, drażniące, szeleszczące, szumiące, dudniące itp.). Pochwal dziecko, gdy trafnie przewidziało, jaki efekt muzyczny uzyskacie! Pozwól mu eksperymentować podczas wykonywania „grzechotank” – mieszać różne rodzaje elementów, dowolnie zmieniać ich proporcje. Jaki to ma wpływ na dźwięk?

Jak to pomaga dziecku w uczeniu się

Uwrażliwia na słuchanie i wysłuchiwanie różnic pomiędzy dźwiękami w zakresie ich natężenia i kolorystyki, uczy myślenia i koncentracji, rozwija słownictwo.

Inteligencja:
muzyczna,
językowa,
ruchowa

Wskazówka

Szeregujcie instrumenty od najcichszego do najgłośniejszego. Poproś dziecko, by wybrało instrument wydający jego zdaniem najpiękniejszy (najciekawszy, najmiłszy) dźwięk. Dlaczego mu się podoba?

I jeszcze jedno!

Używajcie także innych „pudeł rezonansowych”: wsypujcie elementy do blaszanych puszek, drewnianych pudełek, szklanych słoiczków, glinianych dzbanków itp. Słuchajcie i opowiadajcie o tym, co słyszycie!

Słucham i rysuję

Co należy zrobić

Przygotujcie arkusze białego papieru i kolorowe flamastry. Włącz muzykę i uważnie słuchajcie, jednocześnie rysując to, co muzyka „podpowiada”.

Nie rysujecie konkretnego rysunku, lecz podpowiadane wzory. Puśćcie wodze fantazji i „wejdźcie w muzykę”. Na końcu porównajcie swoje prace i zapiszcie tytuł utworu, do którego wykonaliście rysunki.

Jak to pomaga dziecku w uczeniu się

Rysowanie do muzyki pomaga dziecku dostrzec emocje, jakie przekazuje muzyka.

Inteligencja:
wizualno –
przestrzenna,
intrapersonal-
na, muzyczna,
ruchowa

Wskazówka

Pokaż, jak łączyć muzykę i uczucia – np. „Ten fragment sprawia wrażenie, jakby był żółty i daje mi poczucie radości. A ten fragment jest smutniejszy, jakby... granatowy. Co czujesz, gdy go słuchasz?”.

I jeszcze jedno!

W *banku muzyki* znajdziesz dodatkowe informacje o tym, czego słuchać i jak rozwijać zdolności interpretowania muzyki w formie rysunku.